

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

In Salvianum lucubrationes aliquot doctorum virorum

Weitz, Johann

Noribergae, 1623

Notae Theodori Sitzmani ad salvianvm

[urn:nbn:de:bsz:31-131303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131303)

una egregia res.
ad. Omnia,
segerē nimia
sicut, ad ma-
unditas. Idem
moderata pro-
m in aliorum
ritur.
clevior.
no de tribu
es ex libr. 4.

os.) Id quod
Malum in-
tenu refert:
si sui bibit.
orum Da.
elligere, de
vobis 78.

renalis:
cti-

lami.

NO.

NOTÆ
THEODORI
SITZMANI
AD SALVIANVM.

cccc 5

Cla-

Clarissimo & Amplissimo Viro,

DN. CUNRADO RITTERSHU-
SIO, Antecessori, & Consiliario No-
rico, Præceptori omnib. mo-
dis honorando & æsti-
mando, S. P. D.

N*ite graves lauranis insanum fori*
Contentiones implicant;
Nostras serena fronte sublimum Notas
Ad Salvianum pellege.
Probaprobandas, improbandas improba,
Nec parce censoris stylo.
Sic Salvianus saluus orbis in plagis
Cunrade per te floreat.
Sic saluus orbis in plagis clarissimum
Per Salvianum floreas.

Theod. Sitzman.
Thuringus.

DE

DE GUBERNATIONE
DEI.

Ad præfationem.

Pag. 2.

Nos autem qui rerum Res verborum
nitore potio
res.
magis quam verborum amato-
res.) *Manlius:*

Ornari res ipsa negat, cõtenta doceri.

*Porro ut Salavianus, ita & Herodianus in proe-
mio sua historia eos perstringit scriptores, qui mi-
nus multam in rerum & veri peruestigatione
quam in exornanda componendaque ora-
tione industriam posuerint.*

AD LIB. I.

*Pag. 4. Pythagoras Philosophus) De hujus Pythagora
habitu, moribus & præceptis præter alios A.
Politianus in Lamia, & Rittershusius noster No-
tus ad Porphyrium seu Malchum de vita Pytha-
gora.*

Ex

Ejusdē dog-
na. Ex quo omnia animalia, quæ nascuntur,
vitam capiunt.) *Ad illud Pythagoræ dogma utiq̃,*
respectu Boëth. l. 3. de consolat. ita canens:

Tu causis animas paribus, vitasq̃; minores
Provehis, & levibus sublimis curribus aptans,
In coelum, terramq̃; seris, &c.

Pagin. 6. Epicurizantium deliramenta.)
Nilil rectius hac lectione. Ita Rutilius in Itinera-
rio de Judæis.

Cætera mendacis deliramenta catastæ,
Nec pueros omnes credere posse reor.

.Corn. Ru-
nius cur se-
ctus motus. *Pag. 10. Patricium hominem, quod usq̃; ad*
decem argenti libras) Fuit is Pub. Cor. Rufinus,
quem Cic. lib. 2. de Orat. avarum quidem & fu-
racem; sed strenuum & bonum Imperatorem ait
existisse. De hoc Epit. Liv. cap. 24. Fabricius Cen-
sor Pub. Cornel. Rufinum Consularem Sena-
tu movit, quod decem argenti pondo facti
haberet. Alioqui testatur Agellius, eundem bis
Consulatum & Dictaturam functum tunc, cum à Fa-
bricio censoria gravitate fuit damnatus. Alia vid.
in not. 7. Lipsii ad Senec. de vita beata c. 21.

mundi pul-
itudo. *Pag. 15. Pulcherrimum mundi opus) Boëth.*
lib. 3. de consolat.

----- pulcrum pulcherrimum ipse
Mundum mente gerens -----

ad quem locum vide quæ ex Laërt. & Apulejo ob-
servavimus.

alia. *Pag. 27. Feralissimum nefas) hoc est, morte*
piandum, ut ait Juvenal. Adeo deprehendimus
pas-

passim ex scriptis Salviani, non saltem illa feralia
fuisse vocata, quae ad curas, ritus & officia, quae
mortuis impendebantur, pertinuerunt, de qui-
bus Jacob. Revard. lib. 5. varior. cap. 3. M. Ant.
Delrio in advers. ad Senec. Herc. Furent. v. 1245.
Verum etiam crimina & scelera quae penam san-
guinis irrogantia efficiebant, ut homines malefici
& nefarii novâ pompâ morti ducerentur.

AD LIB. II.

Pag. 42. Sed cogitat de imperitoribus for-
te aliquis, si sic aguntur.) Ex mente & opinio-
ne eorundem imperuorum ut Boëthius libro 1. de
consolat. Imperitio- rum de pro-
sidentia De
opinio.

Omnia certo sine gubernans
Hominum solos respicis actus.
Merito rector cohibere modo.
Nam cur tantas lubrica versat
Fortuna vices? premit infontes
Debita sceleri noxia poena:
At perverfi resident celsio
Mores folio, sancta q; calcant
Injustâ vice colla nocentes.
Latet obscuris condita virtus
Clara tenebris, justusq; tulit.
Crimen iniqui.

Pag. 50. In crucem non manu factam.) Ita
elegantè vocat quercum, de cuius ramo Absa-
loms pependit.

Pag. 53. Thamar Ammonis furore corrumpitur
Furore cor-
pitur rumpi.

pitur) Cur furore? an quia amor illic^{us} plenius sic
furoris & insania? Ita sane, quod & Platoni pla-
cuit l. 3. de Rep. & Cic. 4. Tusc. Virg. 4. Aeneid.

Tempus inane peto, requiē spaciūq; furori
Dum mea me victā doceat fortuna dolere.

Senec. in Hippolyto v. 360.

Torretur æstu tacito, & inclusus quoq;

Quamvis regatur, proditur vultu furor.

Hoc ipsum est quod scripsit Alex. Aphrodisiensis in

Erinnys à probl. Erinnyn Furiam à Cupidine fuisse ama-
Cupidine a- tam; videlicet quia multi iniquē amarunt, impij q;
mata. fuerint cupiditatibus affecti.

AD LIBRUM III.

Eucleus.

Pag. 63. Scil. ut sicut apud Hebræos) Carol.
Sigonius, de Rep. Hebr. l. 7. c. 3.

*Amantium
oculi aliquid
maleficium
in se habent.*

P. 70. De eculeis catastisq;) Eculus catasta
fuit lignea, cochleata ad intendendum ac remit-
tendum apta, atq; ad torquendos homines, ut facti
veritas eliceretur, instituta. Tormenti vero genus
in eculeis & catastis quodnam fuerit, prodiderunt
Ant. Comius ad l. nullus. 4. C. ad L. Jul. majest. at.
Car. Sigon. lib. 3. de judic. c. 17.

Pag. 77. Omnes improbas cupiditates in cor
per oculos quasi per naturales cuniculos in-
troire.) *Amantium oculi nescio quid male-
ficium & incantatorium in se habeant. Ecce vi-
disti mulierem, bona visa est, placuit, hæc affectio
quam videndo hausisti, ab oculis ad cor transmi-
titur. eam vocamus amorem; qui in corde sedem*
figit

figit, & ut inquietus est, sanguinem cordi circum-
 fusum agitat: agitur sanguis subtilissimos quos-
 dam calidissimosq; vapores per uniuersum corpus
 diffundit: hi cum in omnia membra faculas quas-
 dam seu scintillas diuidant, potissima tamē partem
 ad oculos mittunt. Vapores enim leues admodum
 altiora petunt, & qua ingressi sunt, exitū querunt.
 Oculi itaq; his faculis pleni in aciem oculorū ami-
 ca inteni, igniculos seu radios suos in radios oculo-
 rum amica immittunt, & eos contagione suā infi-
 ciunt: Deinde non secus in amasiā cor illabuntur,
 atq; solis radii vireas fenestras penetrant. Inde con-
 festim ut cor occuparunt, aīte, os nascitur. Itā pre-
 clare M. Ant. Delrio in Advers. ad Senec. Herc.
 Oer. v. 452. Apprimē verò huc pertinere autumo
 verba improbiſſi, & libidinosiſſi. istius noverca, qua
 ap. Apul. l. 3. Met. pr. vignum, ad quem impudicos
 adjecerat oculos, ita ad fatur: Causā omnis &
 & origo præsentis doloris & etiam medela i-
 pſa, & salus unica mihi vitæ tutē ipse es. Isti
 enim tui oculi per meos oculos ad intima de-
 lapsi præcordia, meis medullis acerrimum
 commovent incendium.

P. 87. Quid aliud est cunctorum negotian-
 tium vita) Anacharsis Scythæ, ut refert Diog. La-
 ert. l. 1. dicere solius est, forum esse locum mu-
 tuis negotiationum fraudibus & avaritiæ de-
 stinatum. Adis Radulph. Foruer. erudit. ſſ. patriſ
 erudit. ſſ. filium, l. 6. rer. quotid. c. 20.

Forum nego-
 tiantium.

AD

AD LIBRUM IV.

*Dispensato-
ris officium.*

Pag. 95. Quia etiam si eis stipendia usitata prætentur, Per dispensatorem scilicet, cuius officium fuisse videtur, servus reliquis usitata quædam per canonem certum stipendia, certosq; frumenti modios in mensem præstare, ut auctoritate Terentii, Donati & hujus nostri Salviani, evidenter probat Jacob. Revard. l. 5. varior. c. ult.

*A diversis
ministeriis
diversa ser-
vi sortiebã-
tur nomina.*

Pag. 96. Pavent quippe actores, pavent silentarios, pavent procuratores. A diversis ministeriis & servilibus officiis diversa olim nomina habebant servi. Aut enim erant ordinarii, aut erant vicarii, aut deniq; mediaestini. Horum functiones quas fuerint, non satis hæctenus constituisse conqueritur Revard. lib. 6. varior. c. ult. Idem tamen ibidem asserit. in MS. suo de verborum juris significatione, antiquissimo libello, sic scriptum se invenisse: Servus ordinarius est, qui aliis servis præpositus est: Servus vicarius est, qui servo subministrat ordinario: Servus mediaestinus est, qui medium gerit actum, nec inter ordinarios servos, nec inter vicarios, sed medius inter hos & illos connumerandus est. Inter ordinarios, sive lautiores servos actores, silentarios & procuratores esse referendos, perspicuo hic ex Salviano discimus. Servus cui rerum omnium summa imminebat, & earum administratio commissa erat, actor dicebatur. Revard. d. cap. ult. Petr. Fab. lib. 2. semestr. cap. 12. Qui vero vel in fami-

Affor.

india nictata
fuit, cogit
victoria que
terre, p
nauticane
viam, p
r. c. ult.
parenti
A dverfi
lem noni
narii, ane
rum fon
constitisse
idem ra
rum, juris
scriptum se
aliis servis
qui servo
dialimus
ter otibi
d medius
st. Inter or
Silentiaru
cine hic c.
m osuom
trato con
d. cap. et
voro vel in
fami.

familia ceterorum servorum murmur cohibebat,
vel silendis & arcanis dominorum consiliis inter
esse solebat, silentiarius appellabatur; ut ex Senec.
& Procopio observavit Barnab. Briffon. Procura
tores quinam vocati fuerint, ipsemet noster docet
Salvian. supra lib. 3. pag. 63. illi nimirum, quibus
homines divites vel supellectiles copiosas, vel
cellaria opulenta credebant; quos ipse quoque
Plautus inter prima nota servos connumerat in
Pseud. Act. 2. Scen. 2.

Silentiarium
Procurato
res.

H. Quid istuc verbi est? P. Condu, pro
(mus, procurator peni.

H. Quasi te dicas atriensem? P. imò atri
(ensi ego impero.

* Familiari optant.) Scite de servis, ac sifa
mulari optent. Ita Aciadne apud Catul.

Servi famu
lari optant.

Quæ tibi jucundo famularer serva labore.

Pag. 100. Quia illi cum occidunt servulos
suos, jus putant esse, non crimen.) Quamvis
suprema illa potestas, quam Theoph. r. de his qui
sunt sui vel alieni jur. ἀγογὴ ἐξουσία, Plato epist. 7.
δουλοκρατία de xlv. appellat; æque parentibus in libe
ros, ac dominis in servos olim jus necis ac vitæ aper
mutteret, l. in suis. ii. ff. de lib. & postb. l. 2. §. igitur.
ff. de his qui sunt sui vel al. antiqua tamen ista
severitas posteriorum legum æquitate temperata
est; & quod ante jus erat, crimen haberi cœ
pit, ut patet hic ex Salvian. Quapropter hodie nec
Dominus in servum, nec pater in filium jus et pote
statis abuti debet, sed utriusque moderata ianum.

Occidere ser
vos olim jus,
nunc crimen

ffff emen-

emendatio permittitur. l. un. C. de emend. ser. v. vid.
Radulph. Forn. lib. 1. rer. quotid. c. 3.

Deus fons &
origo omnium

Pag. 111. Ipse est enim fons & origo cuncto-
rum.) Boeth. lib. 4. de consol.

Sedet interea conditor altus
Rerumq; regens flectit habenas,
Rex & Dominus, fons & origo.

Scythae & Ge-
pidae.

Pag. 129. Nunquid Scytharum aut Gepida-
rum inhumanissimi ritus.) de quibus videri po-
test Fornandes in hist. Gothorum.

AD LIB. V.

Pag. 143. Scientes bona non bene agimus.)
Medea apud Ovid.

---- Video meliora proboq;

Deteriora sequor.

Phaedra apud Senec. in Hippolyt. v. 156.

--- quae memoras scio

Vera esse nutrix: sed furor cogit sequi
Pejora, vadit animus in praecipua sciens:
Remeatq; frustra sana consilia appetens.

Et v. 695.

Ipsa nostrae fata cognosco domus,
Fugienda petimus, sed mei non sum potens.

Mos proscri-
bendi bona
eorum, qui
statis indi-
cationu tem-
poribus tri-
buta non pen-
debant.

Pag. 146. Jam vero illud quale, quam sa-
vum.) Moris erat ut eorum, qui statis indictionum
tributa non penderent, bona proscribe-
rentur, & publice venundarent. leg. fundus, 9.
S. de rescind. vendit. Et ideo debuit, qui ab
ejus-

ejusmodi proscriptio tributa non solventes, am-
bitioss Decurionum aliquibus decretis tuti erant
recte indemnes esse, & indemnitate[m] aut gratias
aut largitionibus redemisse dicebantur. Quod mi-
rum in modum hic à Salviano confirmari scri-
bit. Revard. lib. 5. var. c. 6.

Fiscalis debiti titulos.) hoc est nomina sive ^{Fiscalis de}
causas, ut exponit Revard. cap. 7. de auctoritate huius tituli.
Prudentum. Vide Jurem ad Symmach. l. 2
epistol. 27.

Pag. 152. Veniunt plerunque novi nuncii, ^{mos honorā-}
novi epist.) ^{di legatos in} Moris erat, ut hi, qui in Provin-
cias à Senatu Romano, aut ab Imperatore aliis ^{provincias}
ve potestatibus sublimibus Legati mittebantur, ^{missos,}
honorarentur, exciperenturq[ue] sumptu publico li-
beraliter, datis muneribus, quemadmodum ex
Sidonio probari posse adfirmat Jacob. Revardus
lib. 5. varior. cap. 6. qui sic lib. 5. Epist. scribat:
Hi sunt, qui invident Tunicatis ocia, stipendia
Paludatis, viatica Veredariis, Mercatoribus
nundinas, munuseula legatis. Quae sola de cau-
sa novas interdum indictiones decernebant De-
curiones. Et tunc quidem Municipales illi, qui gra-
tia & favore quodam singulari, aut etiam largi-
tionibus indemnitate[m] decurionum decretis con-
sequerentur, ambitiosi, & decreta, quibus inde-
mitates hujusmodi continebantur, ambitiosa
dicebantur. Quò referendum est, quod hic scri-
bit Salvianus.

ffff. 2

Pag.

Pagin. 158. Tributa miseri pro pervasoribus solvunt.) Edictum in pervasores existat apud Casiodor. libr. 9. variar. 18. ubi vide, quae notat Gul. Fornerius.

Armare & exarmare iram.

Pag. 167. Ipsi in nos iram divinitatis armamus.) Ita exarmare iram apud Boet. libro 2. de consolat.

Exarmaveris impotentis iram.

Benevolentia praestabilior armis.

Pag. 166. Benevolentia septum oportet esse non armis.) Vide quae not. ad illud Boet. lib. 4. de consolat.

*Quos vides sedere celso
Solii culmine Reges,
Purpurâ claros nitente,
Septos tristibus armis.*

AD LIBRUM VI.

Pag. 173. Qui annis nomina tribuunt.) Vid. Gul. Forner. lib. 1. select. cap. 12. & Jac. Durant. Casel. lib. 2. variar. cap. 5. ubi ex Sexto Pompejo & Petronio Arbitro docet, in sulso & rudi seculo apud Romanos clavis annos numerari solitos, quos secuta aetate paulo cultior & elegantior per Consules numeravit. Venuste Claudianus in Epigrammate de sene Veronensi:

*Frugibus alternis, non consule compu-
(tar annum.,*

Autumâ pomis, Ver sibi flore notat.

*Pag. 281. Risus corruptio disciplinae.) Bar-
nab. Brissonius lib. 2. de Regio Persarum Princi-
pau*

patu ostendis ex Herodoti lib. 1. inter cetera, quæ ad
rectam, nec satis unquam laudatam Persarum. Persæ risum
disciplinam spectarint, non infimum locum obtinuisse, quod risum maxime, solutum & effusum
tinebant. continuerint, nec in publico cachinnu sustulerint.

Exinde constat, tanto futiliores fuisse incolas Hy-
pate, quanto liberius in risum ineptum, quo. <sup>Risu inepto
nullares in-
tullo teste, nulla res ineptior exarserint.</sup> De quo-
rum ritu ita Byrrhena apud Apulej. l. 2. Metam.
Solemnis dies à primis cunabulis hujus Urbis
condite craftinus advenit, quo die soli mor-
taliu, sanctissimū Deum R I S U M hilario
atque gaudiali ritu propitiamus. Hunc tua
presentia nobis efficiet gratiorem. Atque u-
tinam aliquid de proprio lepore lætificū ho-
norando Deo comminiscaris, quo magis ple-
niusq; tanto numinilitemus?

Risus Deus
solemni ritu
propitiatus,

Pag. 191. Si enim illustrem ac præpotentem
virum, Atrox injuria fit aut personâ, aut tem-
pore, aut reipsâ. Personâ, cum Magistratui,
cum parenti, patronove, vel aliâs spectate aucto-
ritatis viro injuria fit: Tempore, si in ludis & in
conspectu Prætoris: Re, si vulnus illatum, aut os
alicui percussum sit. Ita Labeo ait apud Ulpianum
in l. Prætoris 7. S. sine. ff. de injuria. Ad atrocem
injuriam, que personâ fit, Salvianum hic respicere
adserit Jac. Revard. l. 1. c. 9.

Atrox inju-
ria fit tripli-
citer,

Pag. 194. Quidquid immunditiarum est.)
Mirifice hunc locum illustrat J. Lipsius cap. 2. De
amphitheatro.

Pag. 196. Navigare per fluctus bella cœpe-
navalis Enyó runt.) *Hinc* navalis Enyó, *apud* *Martial.* *libr.*
spectaculor. Epig. 24.

Ne te decipiat ratibus navalis Enyó,

Furiosus nulla *Pag. 204.* Voluntas crimen non habet, ubi
voluntas, nul- furore peccatur) *Planè idem statuunt nostri* *¶ C.*
lus (census. *ex quibus Pomponius lib. 6. ad Sabinum ait, Fu-*

riosos nec sentire posse, nec consentire. *l. si tibi.*
8. § unius ff. de opt. leg. Item Julianus lib. 37. Di-

gest. eisdem per omnia & in omnibus absenti-
um vel quiescentium loco haberi, confirmat

l. 2. § furiosus ff. de jure codicill. Ulpianus quoq, l. 1.
ad Sabinum scriptum reliquit; compotes men-

tis furiosos non esse. l. qui testamento. 20. ff. qui
testament. fac. pos. cui omnino succedere videtur

Lactantius lib. 7. Divinar. Instit. cap. 12. dum ait:
In furiosis mens extinguitur, anima manet.

Quin & hoc ipsum est, quod teste Macro ¶ C. l. 2. de
jud. pub. D. Marcus & Commod. Scapula Tertullo

rescripserunt in hac verba: si tibi liquido cõperium
est Aeliũ Priscũ in eo furore esse, ut continuã men-

tis alienatione omni intellectu careat, nec subest ul-
la suspicio, mairẽ ab eo simulatione dementiã occi-

Elegans r. a. sum: potes de modo pœna ejus dissimulare, cum sa-
tio, cur fu- tus furore ipso puniatur. l. Divus, 14. ff. de offic. præs.
riosus non fit Senec. in Herc. Furente v. 1096.
puniendus.

Solus te jam præstare potest

Furor in fontem: proxima puris

Sors est manibus, nescire nefas.

Pag. 208. Usus vitę humanę habet, ut refe-
ratur gratia) *Gratitudo, ut res longè honestissima,*

possum à philosophis commendari; quandoquidem
equitas & ratio naturalis dicitur, ut bene merenti-
bus gratiam habeamus. Unde & splendidissima
Tyriorum colonia decus Ulp. l. sed etsi. 25. §. consi-
luis. ff. de pet. her. scribit, naturaliter nos ad remu-
nerandum obligari. Cui omnino suffragari vide-
tur ipse Salv. l. 4. contra Arar. p. 151. ubi inquit:
Natura ipsa hominū consuetudoq; cōmunis
hac q. generali cūctos lege cōstringit, ut à qb.
aliquid liberalitatis accepimus, plus ei gratiæ
debeamus: arctat quippe nos ad retributiōem
dati accepta largitio. Ante usum. n. ac muni-
ficientiā liberalitatis alienæ liber est quispiam,
beneficiorū foenore non gravatus: coguntur
a, omnes ipsa conscientia suâ ad repensatio-
nem vicissitudinis, postquā esse coeperint de-
bitores. Alitamen opinatur, nullam hic esse pro-
priam naturale obligationē, que reverà sit illa, pro-
pter quam si non experiri in iudicio, salitō petere &
flagitare q. debuit, & si nō praestetur, conquiri pos-
sumus. Quod sanè nec ipsa ratione destituitur. Ec-
quis n. insiciabitur, id esse turpe, & viro prudenti
non cōvenire, si ab eo in quem beneficiū contulerit,
ut hō, & aliquid, ceu debitū poscat? annon bene-
fici nomen amittet, & in creditum transfigurabi-
tur? Qua de re post Senec. libr. 3. de benefic. Fr.
Duar. ad l. si pupillus 127. ff. de V. O.

Pag. 122. Aurum quod pendimus, munera
vocalimus.) Boet. lib. 2. de cons. Gaudetis sese res
aliter habentes falsis compellare nominibus,

ffff 4 quæ

Gratitudo
res honestis-
sima.

Naturalis
ad remune-
randum ob-
ligatio.

Vocabula
res non ha-
bentia.

quæ facile ipsarum rerum redarguuntur
effectu.

*Mancipiorū
conditio.* Omnes quippe captivi.) *Cornel. Tacitus, in
vita Agricole:* Nata servituti mancipia semel
veneunt, atque ultrà à Dominis aluntur: Bri-
tannia servitutem suam cottidiè emit, cottidiè
pascit. *ex quibus verbis Salvianum suam hausisse
sententiam innuit J. Lysf. in Notis ad d. l.*

Mercenarij. Illorum more dominorum nobiscum bar-
bari agunt) *Vestigia hujus moris supersunt in l. h
mancipia 19. §. Paulus, ff. de instr. vel instr. leg. l.
suos, 73. §. proinde ff. de Legat. 3. Ejusmodi vero
mancipia, mercedibus pro merendis in dies, men-
ses, annos locata, Mercenarios indigetasse veteres,
testatur Senec. lib. 7. de benefico. cap. 5. his verbis:
Nec conductum meum, quanquam sis domi-
nus, intrabis; nec servitium tuum, mercenarium
meum, abduces: & abs te rhedam si condu-
xero, beneficium accipies, si tibi in vehiculo
tuo federe permisero.*

AD LIB. VII.

*Romanorū
avaritia.*

*P. 235. Prætereò avaritiæ inhumanitatem,
quod proprium est Romanorum.) Referenda
huc verba Salustii, qui de Jugurtha, populum Ro-
manum opibus in suam sententiam perturbante,
sic scribit. Postquam Romà egressus est, fertur,
sæpè tacitus eo respiciens, urbem venalem, &
maturè perituram, si emptorem invenerit.*

*Carthago
Romæ emu-*

*Pag. 241. Illa scilicet Romanis arcibus sem-
per*

per æmula.) Eandem appellationem Carthagini *la Velleius*,
attribuunt. *Plin. Salust. in Catilin. Pompon. Mela* ^{Paterculus;}
de situ orbis lib. 1. cap. 4. Appositè L. Florus lib. 2. ^{in pr. l. 2.}
rerum Romanarum; Adfectabat ut Romanus,
ita Pœnus Siciliam & eodem tempore pari-
bus uterque votis ac viribus imperium orbis
agitabat. *Claudian. de bello Get. v. 392. canit:*
Urbes inter se clarus de culmine rerum con-
gressas. *Romam nempe & Carthaginem intelli-*
gens. Ceterum de nobilissima hujus urbis excidio
& reparatione ita Solinus in Polyhistore, cap. 29.
Carthago post annos 737. exciditur, quam
fuerat exstructa. Deinde a C. Gracho colonis
Italicis data, & Junonia ab eo dicta. Aliquan-
tis per ignobilis, humili & languido statu. De-
num in claritate secundæ Carthaginis inter-
jectis centum & duobus annis, M. Antonio
& P. Dolobella Coss. evituit, alterum post ur-
bem Romanam terrarum decus.

*Carthago al-
terū terra-
rum decus.*

Pag. 250. Quotus enim quisque sapientium *Rebus secun-*
est, quem secunda non mutent) *Salust. in Catil. dis mutan-*
Quippe secundæ res sapientium animos fa- *tur animi.*
tigant. *Ovid.*

Luxuriant animi rebus plerunq; secundis. *Conjectura*

Pag. 249. Cum indicia quædam monstruo- *J. Revardi.*
sæ impuritatis sibi innecterent.) *Jac. Revard.*
lib. 4. variar. c. ult. Vult, pro monstruosæ hic le-
gendum menstruosæ. quasi dixerit Salvianus,
non eos solum habitum, formam & incessum mu-
liebrem adsumpsisse, sed etiam indicia quedam

fff s

men-

Ad Epist. IV.

Gracula.

Pag. 284. Vestra gracula.) *Crediderim ita decenter vocatos fuisse infantulos, qui nescio quid inarticulatum ore hianse proferunt, nec voces emissas lingua nerunt distinguere. De quibus ita M. Min. Felix in Octav. Relictis liberis, annis adhuc innocentibus, & adhuc dimidiata verba tentantibus, loquela ipsa offensantis lingue fragmine dulciore.*

Domini & domine vox varie usurpata.

Vestra domnula.) *Quam varie domini & dominae vox fuerit antiquitus usurpata, ex variis autoribus industriose demonstrarunt Levin. Torrentius in com. ad C. Sueton. Augustum. B. Briffon. lib. 8. de form. & sol. populi Rom. verbis. J. Lips. in com. ad lib. 2. Annal. C. Taciti M. Ant. Muret. & Joh. Obsopæus in notis ad Senec. Ep. 3. Gul. Forner. lib. 1. select. c. 21. & 19. Cujac. in Recit. sol. ad l. Tutia. 19. ff. de annuis leg. C. Rittersbus. ad Epist. Plin. & Trajan. Desid. Heruld. in Animad. ad 2. Martial. lib. 6. Epist. 88. M. Ant. Delrio, comm. in Thyrist. Sen. v. 205. Illi sanè clarissimis probantur testimoniis à Prefectis & aliis Imperatores, à consultoribus Jurisperitos, à liberis patres, à fratribus blandientibus fratres, à conjugibus conjuges, ab obviis obvios, & tandem heredes appellatos fuisse Dominos. Nemo, res liberos quod sciam, advenit, etiam parentes liberos suos per honorem & blanditias ita vocasse. Id vero fuisse factum ex elegantissima hac Salviani epistola*

Etiam parentes liberos quod sciam, advenit, etiam parentes liberos suos per honorem & blanditias ita vocasse. Id vero fuisse factum ex elegantissima hac Salviani epistola

stola liquido apparet, nem ex Madanrensis philos.
lib. 6. Metam. Tunc Jupiter (ua ille!) perpresâ
Cupidinis bucculâ, manuq; ad os suum re-
latâ, confavjat, atque sic ad illum: Licet tu,
inquit, Dõmine fili, nunquam mihi concessu
Deũ decretum servaris honorem, &c.

NOTÆ

AD SALVIANI MAS-
filiensis Libros,

Contra Avaritiam.

AD PRÆFATION.

Pag. 6.

Maximas opes heredibus, interdum etiam extraneis derelinquat. *Heredes str̃i
Et, pro suis.* Strictè uni-
tur hic vocabulo Heredes proq; iis duntaxat po-
nit, qui non aliunde acciti, sed domi sint nati, cum
alioqui constet, etiam extraneos heredes rectè ap-
pellari. Magis expresse Plinius secundus in Pa-
negyr. Trajano dicto heredes domesticos extraneis
opponit, & illos ait bona nunquam ut aliena & spe-
randa, sed ut sua semperq; possessa, ac deinceps pro-
ximo cuiq; transmittenda capere.

Pag. 7. Superfluè uni aut paucis scribitur, *Communis
ubi est causa cunctorum.* Similia ferè verba, culpa non nu-
quam vis a re adversa apud Propert. l. 2. Eleg. 30. *mi adscriben-
da.*

Quod